

SEGMENTACE OBRAZU S VYUŽITÍM HYSTEREZNÍHO PRAHOVÁNÍ

Viktor Haškovec, Martina Mudrová

Vysoká škola chemicko-technologická v Praze, Ústav počítačové a řídicí techniky

Abstrakt

Príspevek je venovaný zpracování obrazů s cílem automatizované detekce objektů v obraze. Při postupné konverzi obrazu až do binární formy mohou být běžné prostředky prahování pro danou úlohu nepostačující, proto byl navržen algoritmus prahování s hysterezí s možností volby dalších parametrů (např. míra hystereze a typ okolí). Výsledky navrženého algoritmu byly ověřeny na reálných testovacích obrazech. Veškeré algoritmy byly zpracovány s využitím výpočetního prostředí MATLAB.

1 Úvod

Úloha segmentace obrazu patří mezi časté úkoly zpracování obrazů v nejrůznějších aplikačních oblastech [2, 3, 5, 6]. Správné vymezení objektů je základem při stanovení počtu, velikosti či tvaru částic v digitálním obraze. Řešení tohoto úkolu může být založeno na postupné konverzi obrazu z barevné až do binární formy. Článek se soustřeďuje na detekci objektů v šedotónových obrazech, u nichž předpokládá, že snímek byl pořízen tak, aby v něm byly obsaženy světlé objekty na tmavém pozadí, popř. obráceně.

2 Segmentační metody

Cílem segmentačních metod je vymezení takových oblastí v obraze, které jsou zajímavé z pohledu dalšího automatického zpracování získaného výsledku. Tyto metody mohou pracovat na různém principu [2, 3]. Mezi nejjednodušší z nich patří prahování, které je založeno na znalosti histogramu původního snímku.

2.1 Princip prahování

Obyčejné prahování lze použít např. pro detekci objektů v šedotónovém obraze Y daném diskrétní skalární obrazovou funkcí $y_{i,j}$, $i = 1, \dots, M$, $j = 1, \dots, N$, kde M , N jsou rozměry obrazu a hodnoty $y_{i,j}$ jsou z intervalu $\langle 0, 1 \rangle$. Nulová hodnota obrazové funkce obvykle značí černou barvu, zatímco jedničková bílou. Hodnoty mezi nulou a jedničkou přísluší odstínům šedi. Je-li cílem detekovat světlé objekty na tmavém pozadí - tj. získat binární obraz B popsany obdobnou obrazovou funkcí $b_{i,j}$, $i = 1, \dots, M$, $j = 1, \dots, N$, která nabývá pouze hodnot nula pro pozadí a hodnot jedna pro pixely příslušející hledanému objektu, je možno pro výpočet hledané funkce $b_{i,j}$ použít rovnici (1)

$$b_{i,j} = \begin{cases} 0 & \text{pro } y_{i,j} \leq T \\ 1 & \text{pro } y_{i,j} > T \end{cases} \quad (1)$$

kde $T \in (0, 1)$ je vhodně zvolená úroveň prahu. Volba hodnoty prahu je klíčová pro správné vymezení hledaného objektu. Základem pro její stanovení může být histogram obrazu Y a existuje řada algoritmů pro její automatizované určení [1, 3]. Výhodami prostého prahování jsou především jednoduchost a rychlost. V některých případech však tento algoritmus může vést ke zkreslené detekci objektů způsobené např. neostrotí na okrajích snímku apod. V takových případech je možno použít prahování s hysterezí.

2.2 Prahování s hysterezí

Tato metoda je založena na volbě dalšího parametru δ - míry hystereze, jehož hodnota by měla být taková, aby $T - \delta > 0$. Na základě volby tohoto parametru jsou potom stanoveny dvě prahové hodnoty T_{LOW} a T_{HIGH} podle rovnic (2) a (3).

$$T_{LOW} = T - \delta \quad (2)$$

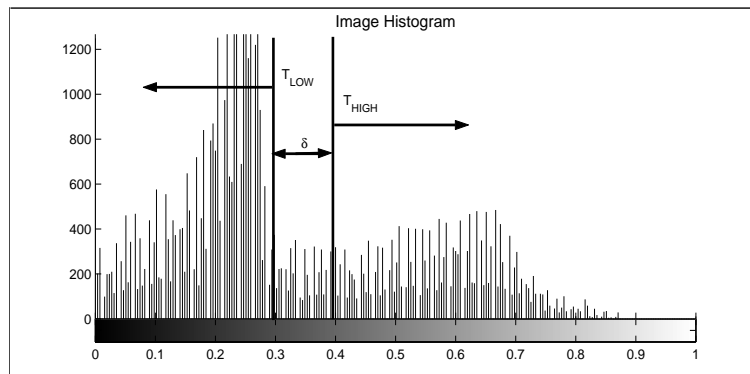
$$T_{HIGH} = T \quad (3)$$

Hodnoty obrazové funkce $b_{i,j}$ v jednotlivých bodech (i, j) žádaného binárního obrazu B jsou pak přiřazovány na základě následujícího schématu:

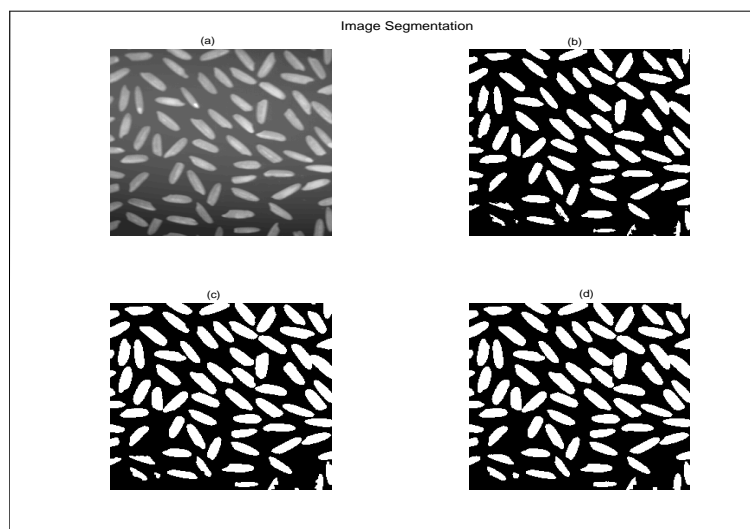
- Je-li hodnota $y_{i,j} < T_{LOW}$, potom příslušné hodnotě $b_{i,j}$ je přiřazena hodnota nula.
- Je-li hodnota $y_{i,j} > T_{HIGH}$, potom příslušné hodnotě $b_{i,j}$ je přiřazena hodnota jedna.
- Spadá-li hodnota $y_{i,j}$ do intervalu $< T_{LOW}, T_{HIGH} >$, je příslušné hodnotě $b_{i,j}$ přiřazena hodnota jedna pouze v případě, že v daném okolí bodu $b(i, j)$ již existuje bod s hodnotou jedna. Jinak je příslušná hodnota $b_{i,j}$ nastavena na nulu.

Okolím bodu $b_{i,j}$ se přitom rozumí body sousedící s daným bodem ve smyslu běžně používaných pojmů 4-sousednosti a 8-sousednosti v digitálním obraze [2]. Popsaný algoritmus je možno opakovat při použití předchozí obrazové funkce $b(i, j)$. Volba všech parametrů tohoto postupu (tj. prahu T , míry hystereze δ , typu okolí a počtu opakování algoritmu) závisí na konkrétním snímku.

Popsané metody byly ověřeny na testovacím snímku z prostředí Matlab s názvem *rice.tif* [4]. Na obr. 1 je uveden histogram originálního obrázku. Pro volbu prahu T byla zvolena metoda Otsu. Obrázek 2 pak zobrazuje vybrané výsledky jednotlivých metod detekce objektů při uvedených hodnotách parametrů. Rozdíly jsou patrné zejména v dolní části obrázku.

Obrázek 1: Histogram testovacího obrázku se zvýrazněním prahových hodnot.

Obrázek 2: Detekce objektů při použití různých metod. (a) Originální obrázek. (b) Jednoduché prahování ($T = 0.3961$). (c) Prahování s hysterezí bez opakování ($T_{LOW} = 0.2961$, $T_{HIGH} = 0.3961$, 8-sousedství). (d) Prahování s hysterezí s jedním opakováním ($T_{LOW} = 0.2961$, $T_{HIGH} = 0.3961$, 8-sousedství)

3 Závěr

Předložená studie se zabývala problematikou segmentace obrazu a detekce objektů v obraze. V prostředí systému Matlab byl navržen algoritmus hysterezního prahování, který byl ověřen na testovacím snímku. Dosažené výsledky byly porovnány s metodou jednoduchého prahování. Předmětem dalšího studia bude posouzení možností automatizovaného stanovení hodnot jednotlivých parametrů algoritmu. Předpokládá se další využití těchto algoritmů při zpracování reálných biomedicínských obrazů.

Poděkování

Příspěvek vznikl za podpory výzkumného záměru FCHI VŠCHT č. MŠM 223400007.

Reference

- [1] Gonzales R. C. and Woods R. E. *Digital Image Processing*. Prentice Hall, second edition, 2002.
- [2] V. Hlaváč and M. Sedláček. *Zpracování signálů a obrazů*. ČVUT, FEL, Praha, 2000.
- [3] M. Petrou and P. Bosdogianni. *Image Processing*. John Wiley, Chichester, England, 2000.
- [4] C. Thompson and L. Shure. *Image Processing*. The MathWorks, Inc., Natick, Massachusetts 01760, April 1993.
- [5] C. Watkins, A. Sadun, and S. Marenka. *Modern Image Processing: Warping, Morphing, and Classical Techniques*. Academic Press Professional, Cambridge, 1993.
- [6] P.C. Lautebur Zhi-Pei Liang. *Principles of Magnetic Resonance Imaging*. IEEE, New York, 2000.